

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

19.2.2014

B7-0189/2014

ÁLLÁSFOGLALÁSRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

benyújtva a Bizottság alelnöke/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviseelője nyilatkozatát követően

az eljárási szabályzat 110. cikkének (2) bekezdése alapján

az iraki helyzetről
(2014/2565(RSP))

Charles Tannock, Struan Stevenson
az ECR képviselőcsoport nevében

RE\1020116HU.doc

PE529.542v01-00

HU

Egyesülve a sokféleségben

HU

B7-0189/2014

**Az Európai Parlament állásfoglalása az iraki helyzetről
(2014/2565(RSP))**

Az Európai Parlament,

- tekintettel az Irakról szóló korábbi állásfoglalásaira,
- tekintettel az egyrészt az Európai Unió és tagállamai, másrészt az Iraki Köztársaság közötti partnerségi és együttműködési megállapodásra, valamint az Európai Unió és Irak közötti partnerségi és együttműködési megállapodásról szóló, 2013. január 17-i állásfoglalására¹,
- tekintettel az Európai Bizottság Irakra vonatkozó közös stratégiáról (2011-2013) szóló dokumentumára,
- tekintettel az ENSZ által 2014. február 1-jén közzétett, a 2014. januári iraki veszteségekre vonatkozó adatokra,
- tekintettel az ENSZ iraki segélymissziójának (UNAMI) 2014. január 20-i féléves jelentésére az emberi jogokról,
- tekintettel az alelnöknek/főképviselőnek az iraki erőszakról szóló nyilatkozataira és a legutóbbi, 2014. február 5-én tett nyilatkozatra,
- tekintettel az Európai Unió iraki küldöttségének vezetője és az ENSZ-főtitkár Irakkal foglalkozó különleges képviselője által tett 2014. január 22-i közös nyilatkozatra a képviselők tanácsának az emberi jogokkal kapcsolatos bizottságaiban, illetve az Iraki Emberi Jogi Főbiztosságon belül megvalósuló kapacitásépítési program elindításáról,
- tekintettel az 1966-ban elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányára, amelynek Irak is részes fele,
- tekintettel az ENSZ 1981-ben elfogadott, a valláson vagy meggyőződésen alapuló intolerancia és megkülönböztetés minden formájának megszüntetéséről szóló nyilatkozatára,
- tekintettel Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár 2013. szeptember 1-jei nyilatkozatára az asrafi táborban történt halálesetekről,
- tekintettel Ban Ki Mun ENSZ-főtitkár 2013. július 29-i nyilatkozatára, amelyben sürgeti a vezetőket, hogy húzzák vissza Irakot „a szakadék széléről”,
- tekintettel az EU–Irak Együttműködési Tanács Emberi Jogi és Demokratikus Albizottsága 2013. november 11-i első ülésének eredményére,
- tekintettel a Human Rights Watch 2014. évi világlejelentésének Irakról szóló részére,

¹ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0022.

- tekintettel eljárási szabályzata 110. cikkének (2) bekezdésére,
- A. mivel Irak továbbra is komoly politikai, biztonsági és társadalmi-gazdasági kihívásokkal, illetve politikai megosztottsággal és erőszakkal néz szembe, amelyek erősen veszélyeztetik a béke, a jólét, valamint a demokráciába való igazi átmenet esélyeit;
- B. mivel az UNAMI által közzétett legutóbbi adatok szerint összesen 733 iraki halt meg és 1 229 sebesült meg a 2014. januári terrorista és erőszakos cselekmények következtében; mivel e halálesetek közül 618 polgári áldozat volt; mivel ezen adatok nem foglalják magukban az el-Anbár tartományban meggyilkolt vagy megsebesített személyeket; mivel az el-anbári egészségügyi hatóságtól az UNAMI által megszerzett adatok szerint el-Anbár tartományban 2014. január 27-ig összesen 138 halálos áldozat és 598 sebesült volt polgári személy;
- C. mivel az UNAMI adatai szerint 2013-ban 7 818 polgári személy halt meg, és 17 981-en sebesültek meg Irakban; mivel a 2013-as áldozatok száma miatt a tavalyi év az elmúlt öt év legvéresebb éve Irakban;
- D. mivel a Human Rights Watch szerint a vallási feszültségek elmélyülésével tovább romlanak a feltételek Irakban; mivel a terroristák naponta támadnak meg civileket, öngyilkos és autós merényletekkel, és a gyilkosságok is gyakoribbá váltak; mivel az iraki kormány a békés tüntetésekre erőszakkal, a romló biztonsági helyzetre pedig szigorú terroristaellenes eszközökkel válaszolt;
- E. mivel Irak nyugati tartományaiban megnövekedett az erőszak, számos erőszakos összecsapással és az iraki biztonsági erők jelentős mozgósításával;
- F. mivel az erőszak komoly társadalmi-gazdasági problémákat hozott létre a polgári lakosságra nézve, a szegénység elterjedése, a munkanélküliség magas szintje, gazdasági stagnálás és a közszolgáltatások hiánya formájában; mivel az erőszak és a szegénység következtében több százezer ember kényszerült elhagyni a lakóhelyét;
- G. mivel az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága becslései szerint 140 000 iraki menekült el a harcok elől a nyugat-iraki el-Anbár tartományból;
- H. mivel a megnövekedett erőszak folytán az iraki kisebbségi közösségek továbbra is a terroristák célpontjai; mivel újságírók is támadások áldozatai, merényletek célpontjai vagy megfélemlítések alanyai;
- I. mivel 2014. február 6-án az iraki kormány elindította az ENSZ Biztonsági Tanácsának a nőkről, a békéről és a biztonságról szóló 1325 (2014–2018) sz. határozatáról szóló cselekvési tervét;
- J. mivel a „16 aktivista nap a nemi alapú erőszak ellen” elnevezésű globális kampány lelkes fogadtatásban részesült Irakban, ahol a nemzetközi közösség, az iraki kormány és mások számos eseményt szerveztek, azt mutatva, hogy a közvélemény támogatja a változást; mivel az iraki parlament elutasította a személyi állapotról szóló törvény tervezetét, amely csökkentette volna a nők jogait a házasságkötési korhatár

leszállításával, illetve a felügyeleti és az öröklési jog megváltoztatásával;

- K. mivel a kormány állítólag több ezer nőt tart fogva törvénytelenül, sokan közülük kínzásnak és rossz bánásmódnak vannak kitéve, és vád nélkül tartják őket fogva;
- L. mivel az iraki kormány továbbra is alkalmazza a halálbüntetést, többek között a tömeges kivégzést is; mivel 2013-ban körülbelül 200 embert végeztek ki, ami világszerte az egyik legmagasabb szám; mivel mind az iraki igazságügyi miniszter, mint az emberi jogi miniszter nyilvánosan megerősítette, hogy támogatja a halálbüntetés Irak általi alkalmazását ebben az időszakban; mivel az Unió küldöttségvezetői Bagdadban aláírták a halálbüntetés elleni októberi világnapról szóló nyilatkozatot, amelyben komoly aggodalomnak adtak hangot amiatt, hogy Irakban alkalmazzák a halálbüntetést, és felszólították az iraki kormányt, hogy vezessen be moratóriumot;
- M. mivel az iraki alkotmány törvény előtti egyenlőséget biztosít valamennyi állampolgára számára, emellett közigazgatási, politikai, kulturális és oktatási jogokat a különböző nemzetiségek számára;
- N. mivel az Unió és Irak közötti partnerségi és együttműködési megállapodás – különösen az abban foglalt emberi jogi záradék – hangsúlyozza, hogy az Unió és Irak közötti politikai párbeszéd középpontjában az emberi jogoknak és a demokratikus intézmények megerősítésének kell állnia;
 - 1. a lehető leghatározottabban elítéli a közelmúltbeli iraki terrorista cselekményeket, amelyek azzal a veszéllyel fenyegetnek, hogy az ország visszaesik a vallási viszályokba, és szélesebb erőszakhoz vezethetnek a régióban; részvétét nyilvánítja az elhunytak és a sebesültek családjának és barátainak;
 - 2. komoly aggodalmát fejezi ki az erőszaknak az iraki polgárokra gyakorolt hatása miatt; további komoly aggodalmát fejezi ki az el-Anbár tartományban súlyosbodó erőszak miatt, amely több tucat ember halálához vezetett, illetve családok ezrei kényszerültek lakóhelyük elhagyására;
 - 3. elismeri az iraki biztonsági helyzet állította kihívásokat, de felszólítja Irak politikai, vallási és civil vezetőit, hogy sürgősen kezdjenek el együtt dolgozni az erőszak kezelésének, illetve a béke, megbékélés és stabilitás felé vezető, befogadó politikákkal járó útiterv elősegítése érdekében, az emberi jogok és a jogállamiság tiszteletben tartásán alapulva;
 - 4. felszólítja az iraki és az Irakon belüli regionális kormányokat az összes erőszakos cselekmény elítélésére, és hogy végezzenek teljes körű, gyors és független vizsgálatot a felelősök bíróság elé állítása érdekében;
 - 5. emlékeztet az iraki kormányt az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának szellemében tett elkötelezettségére aziránt, hogy tiszteletben tartja és érvényesíti az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat mindenki számára, faji, szexuális, nyelvi vagy vallási megkülönböztetés nélkül;
 - 6. aggodalommal állapítja meg, hogy az erőszak átgyűrűzött az országba a szíriai

konfliktus nyomán;

7. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az iraki antiterrorista törvény 4. cikke értelmében válogatás nélküli letartóztatásokra kerül sor, és számos esetben hallani a fogvatartottak elleni erőszakról; megismétli a halálbüntetés moratóriumára való felszólítását;
8. határozottan elítéli az iraki erők által az asrafi tábor ellen 2013. szeptember 1-jén elkövetett támadást, amelyben 52 iráni menekült halt meg, és hét helyi lakost hurcoltak el; elítéli, hogy egyes beszámolók szerint az iraki kormány titokban semmisítette meg az 52 holttestet; továbbá támogatja az Egyesült Nemzeteknek a támadás kivizsgálására való felszólítását; aggodalmát fejezi ki a Liberty tábor elleni közelmúltbeli támadások miatt, amely táborban a Mudzsahedin Kalk, a vezető iráni ellenzéki csoport mintegy 3 000 tagja és családjuk él;
9. országgyűlési választások rendezésére szólít fel Irakban 2014 áprilisában, amelyet szabad, méltányos és békés módon kell megtartani annak érdekében, hogy az irakiak teljesíthessék a demokratikus ambícióikat;
10. aggodalmának ad hangot az újságírók ellen a közelmúltban Irakban elkövetett támadások, illetve a politikailag érzékeny témákról tudósítók iraki biztonsági erők általi letartóztatása miatt; aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy az ilyen erőszak és megfélemlítés megakadályozhatja a közelgő országgyűlési választásokról való szabad és méltányos tudósítást; felszólítja az iraki hatóságokat, hogy vizsgálják ki ezeket a támadásokat és megfélemlítéseket, és állítsák a felelősöket bíróság elé;
11. határozott és növekvő aggodalmát fejezi ki a nők ellen Irakban, például a büntető igazságszolgáltatási rendszeren belül elkövetett erőszak jelentett esetei miatt; aggodalmát fejezi ki a kiszolgáltatott kisebbségi csoportok elleni erőszak és megfélemlítés miatt is, és felszólítja az iraki kormányt, hogy vizsgálja ki ezeket az eseteket, és állítsa a felelősöket bíróság elé;
12. mély aggodalmát fejezi ki a kisebbségi vallási csoportok ellen Irakban elkövetett erőszak miatt, és felszólítja Irak vallási vezetőit és az iraki kormányt, hogy dolgozzanak együtt a vallási erőszak és bizalmatlanság felszámolásán a vallási meggyőződés szabadságának elősegítése és az iraki nép összefogása érdekében;
13. üdvözli a 2014. február 1-jén Bagdadban tartott Világ Vallásai Közötti Harmónia Hetét, amelyen a különböző közösségek vallási vezetői, illetve ifjúsági és civil társadalmi képviselők, valamint a különböző szomszéd területekről és gyülekezetekből érkező irakiak vettek részt; reményét fejezi ki, hogy ez az esemény a társadalmi kohézió és harmónia vallási és kulturális sokszínűségén belüli támogatására irányuló folyamat részeként a vallások és közösségek közötti nagyobb bevonást vált ki;
14. üdvözli az UNESCO és az iraki kormány együttműködésén alapuló nemzeti tanárképzési stratégia 2014. január 26-i elindítását, amely előre fogja vinni a tanárképzés és az oktatás folyamatát, mint a tanulási lehetőségek növelésének eszközt az országban;
15. kiemeli rendíthetetlen elkötelezettségét az emberi jogok tiszteletben tartása iránt, ami

alapvető eszköze az erős demokrácia építésének, illetve a terrorizmus és az erőszak elleni küzdelemnek; továbbra is hangsúlyozza határozott meggyőződését, hogy sem a kínzás, sem a halálbüntetés nem bír hatékony visszatartó erővel a terrorizmus ellen;

16. megerősíti folyamatos elkötelezettségét az iránt, hogy támogatja Irak népét az emberi jogok védelmezésében és elősegítésében, és segíti őket, hogy megvalósíthassák a demokratikus, virágzó és biztonságos országról szóló terveiket;
17. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, a Tanácsnak, a Bizottságnak, az EU emberi jogokért felelős különleges képviselőjének, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, az iraki kormánynak és képviselőtanácsnak, a kurdisztáni regionális önkormányzatnak, az ENSZ főtitkárának, valamint az ENSZ Emberi Jogi Tanácsának.